

Cinema jurídic

Comissió d'Oci i
Cultura del Col·legi
d'Advocats - Equip de
Coordinació del Cicle
Cinema Jurídic

El Col·legi d'Advocats de les Illes Balears organitza un cicle de Cinema Jurídic que es durà a terme els divendres de cada setmana del 27 de gener fins a l'11 de març de 2005. És indubtable la repercussió de les normes jurídiques sobre la vida de les persones. Cada una de les activitats que desenvolupem, les relacions que establim amb els altres, tant a l'àmbit estrictament privat com al social, laboral, etc., estan regulats per normes jurídiques. Però, malgrat la seva importància, les normes legals estan elaborades amb un llenguatge obscur, són complicades per a la majoria i els processos judicials d'aplicació de les dites normes són igualment difícils i poc comprensibles.

Els greus problemes que ens ocupen són universals, afecten tota la humanitat i han estat, al mateix temps, objecte d'elaboració teòrica i subjecte del les més variades expressions artístiques. El cinema es va convertir en el segle XX no sols en un mitjà de diversió massiu, sinó també en un instrument de comunicació planetari, de transmissió d'idees i en un estímul per al debat públic, de manera que no es posa en dubte que sigui també un instrument pedagògic de primera línia. És en aquest sentit que la Comissió d'Oci i Cultura del Col·legi d'Advocats ha programat el cicle que avui presentem, amb la finalitat no sols de gaudir de pel·lícules d'un valor cinematogràfic reconegut, sinó, a més a més, de fer possible el debat sobre els temes que constitueixen el seu argument, apropant els espectadors a conceptes i visions que avui formen part de la nostra quotidianitat, de manera que el cinema es converteixi en una eina pedagògica per atracar als ciutadans algunes qüestions legals que pensam que són d'actualitat. En conseqüència, el cicle no va dirigit als especialistes del món jurídic, sinó que està obert a tots aquells que tenen curiositat per comprendre les normes i els processos jurídics en què s'apliquen.

Per respondre a aquest objectiu, cada pel·lícula serà presentada per un convidat especialment relacionat amb el tema escollit i cada projecció completada per un debat obert a la participació del públic.

Els temes escollits per aquest primer cicle són els següents: la justícia penal internacional, la violència sexista, la responsabilitat civil, l'acusat, l'advocat, el jurat i la relació entre dret i discriminació. No ens ha de sorprendre comprovar que malgrat la seva actualitat són assumptes que han estat tractats cinematogràficament fa anys, segurament perquè tracten problemes que afecten de forma radical el món contemporani.

El cicle s'iniciarà el dia 28 de gener amb la projecció de *Testigo de cargo* pel·lícula dirigida per Billy Wilder l'any 1957. La pel·lícula és tot un tractat de dret penal, és a dir, les normes que defineixen les con-

ductes criminals i les seves conseqüències. La pel·lícula planteja la qüestió clau de saber fins a quin punt un procés judicial pot servir per esbrinar la veritat. És a dir, per declarar innocent la persona que ha estat injustament acusada i culpable aquella que realment ho és.

El dia 4 de febrer la pel·lícula escollida per il·lustrar el tema de la justícia penal internacional és *Vencedores o vencidos*? *El juicio de Nuremberg*, dirigida per Stanley Kramer l'any 1961. Es tracta, com el seutítol original *Judgement at Nuremberg* ens diu, d'un judici real, celebrat per un tribunal penal internacional creat *ex professo* després de la Segona Guerra Mundial per jutjar les altes instàncies judicials alemanyes durant el règim nazi. Per una banda, la pel·lícula planteja la complexa relació entre justícia i dret, és a dir: ¿deixa el dret, entès com conjunt de normes legals, de ser dret quan es injust? ¿Tenien el jutges alemanys durant el nazisme el deure moral de no aplicar un dret que anava contra el més elemental sentit de la justícia? Per altra banda, aquesta obra mestra serveix també per introduir la controvertida qüestió de l'existència de normes jurídiques de caràcter universal, d'obligada observació per a tots els habitants del planeta, amb independència de la seva nacionalitat. Finalment, va ser a Nuremberg on es va establir per primera vegada un tribunal internacional encarregat de jutjar els crims contra la humanitat comesos durant un conflicte bèl·lic, i que constitueix el precedent directe de la Cort Penal Internacional.

El tema escollit per dia 11 de febrer és la violència de gènere, il·lustrat magníficament per la pel·lícula *Acusados*, de Jonathan Kaplan, en què la violació d'una dona per un grup d'homes en un bar serveix per mostrar les dificultats viscudes per les dones a l'hora de denunciar les agressions de què són objecte, especialment sota la pressió de consideracions marcadament masculines que, sovint, fan aparèixer la víctima com a primera instigadora i culpable del fet delictiu.

Una setmana més tard, ens apropem al paper que pot jugar el dret per evitar tota forma de discriminació (en aquest cas concret, en la doble dimensió de l'homosexualitat i la sida) a través de la pel·lícula *Filadelfia*, dirigida el 1993 per Jonathan Demme.

¿Què val la vida d'una persona?, ¿i el sofriment? La reparació del dany sofert a conseqüència de la activitat humana és motiu, de cada vegada, de més litigis. Aquest és el tema central d'*Acción Civil*, dels germans Steven Zaillian, que serà projectada dia 25 de febrer.

Per al nostre país, la introducció del jurat constitueix encara avui una novetat, malgrat que cada vegada són més els ho-

mes i dones que han estat elegits per formar-ne part, d'aquesta institució, sens dubte la forma més directa de participació de la ciutadania en l'administració de justícia. La pel·lícula escollida no podia ésser altra que *Doce hombres sin piedad*, dirigida l'any 1957 per Sidney Lumet. La preu veure el dia 4 de març.

La millor manera de concloure aquest cicle, dia 11 de març, és oferint-vos el millor exemple d'integritat professional d'un advocat que ens ha proporcionat el cinema. Atticus Finch, el famós personatge interpretat per Gregory Peck, és el protagonista de *Matar a un Ruiseñor*, pel·lícula que sintetitza moltes de les qüestions explorades al llarg d'aquestes setmanes i que ens permetrà debatre sobre la figura de l'advocat.

Organitza:
COMISSIÓ D'OCI I CULTURA DE I.C.A.I.B
CENTRE DE CULTURA "SA NOSTRA"
Del 28 de gener a l'11 de març 2005
Hora: 19.00 hores

DIA 28 GENER
Testigo de cargo (1958),
de Billy Wilder
Tema: Fals innocent
Lloc projecció: Col·legi d'Advocats

DIA 4 FEBRER
Vencedores o vencidos (1961),
de Stanley Kramer
Tema: Tribunal Penal Internacional
Lloc projecció: Centre de Cultura "SA NOSTRA".

DIA 11 FEBRER
Acusados (1988),
de Jonathan Kaplan
Tema: Violència de gènere
Lloc projecció: Col·legi d'Advocats

DIA 18 FEBRER
Filadelfia (1993),
de Jonathan Demme
Tema: Dret i discriminació
Lloc projecció: Col·legi d'Advocats

DIA 25 FEBRER
Acción civil (1998),
de Steven Zaillian
Tema: Responsabilitat civil
Lloc projecció: Col·legi d'Advocats

DIA 4 MARÇ
Doce hombres sin piedad (1957), de
Sidney Lumet
Tema: El jurat
Lloc projecció: Col·legi d'Advocats

DIA 11 MARÇ
Matar a un ruiseñor (1962),
de Robert Mulligan
Tema: L'advocat
Lloc projecció: Col·legi d'Advocats